

Міністерство надзвичайних ситуацій України
Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Національна академія педагогічних наук України
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України
Інститут професійно-технічної освіти НАПН України
Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

ІНФОРМАЦІЙНО-
КОМУНІКАЦІЙНІ
ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ
ОСВІТІ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
III МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

Випуск 3
Частина 2

Київ-Львів
2012

Міністерство надзвичайних ситуацій України
Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Національна академія педагогічних наук України
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України
Інститут професійно-технічної освіти НАПН України
Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ІІІ МІЖАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

12 – 14 листопада 2012 р.

Частина 2

КИЇВ-ЛЬВІВ
2012

Рекомендовано до друку Вченою радою Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (протокол № 3 від 17 жовтня 2012 р.)

Рецензенти:

Тименко В.П., доктор педагогічних наук, професор
Теслюк В.М., доктор технічних наук, професор
Аніщенко О.В., доктор педагогічних наук, доцент

Редакційна колегія:

Козяр М.М., доктор педагогічних наук, професор (голова)
Зязюн І.А., доктор філософських наук, професор, академік НАПН України (голова)
Ничкало Н.Г., доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України (заступник голови)
Рак Т.Є., кандидат технічних наук, доцент (заступник голови)
Кремень В.Г., доктор філософських наук, професор, академік НАН України і НАПН України
Гончаренко С.У., доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України
Радкевич В.О., доктор педагогічних наук, професор, член-кор. НАПН України
Биков В.Ю., доктор технічних наук, професор, академік НАПН України
Бикова О.В., кандидат педагогічних наук
Васянович Г.П., доктор педагогічних наук, професор
Грицюк Ю.І., доктор технічних наук, доцент
Гуревич Р.С., доктор педагогічних наук, професор, член-кор. НАПН України
Коваль М.С., кандидат педагогічних наук, доцент
Ковалишин В.В., кандидат технічних наук, доцент
Кузик А.Д., кандидат фізико-математичних наук, доцент
Лук'янова Л.Б., доктор педагогічних наук, професор
Огієнко О.І., доктор педагогічних наук, професор
Помиткін Е.О., доктор психологічних наук, професор
Рак Ю.П., доктор технічних наук, професор
Ренкас А.Г., кандидат технічних наук, доцент
Савчин М.В., доктор психологічних наук, професор
Спірін О.М., доктор педагогічних наук, професор
Хомич Л.О., доктор педагогічних наук, професор
Шуневич Б.І., доктор педагогічних наук, професор

Інформаційно-комунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, і 74 перспективи: третя міжнар. наук.-практ. конф.: [в 2ч.]. Ч. 2. /Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України та ін.; [за ред. М.М.Козяра, Н.Г.Ничкало]. – Львів: ЛДУ БЖД, 2012. – 290 с.

Висвітлено методологічні і психолого-педагогічні проблеми використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній підготовці фахівців. Проаналізовано інформаційні технології та інноваційні методики формування професійної компетентності й контролю навчальних досягнень учнів, курсантів і студентів. Обґрунтовано дидактичні засади підготовки викладачів до використання інформаційно-телекомунікаційних технологій.

Для педагогічного персоналу загальноосвітніх, професійно-технічних і вищих навчальних закладів, інститутів післядипломної освіти, наукових працівників, педагогів, аспірантів і докторантів, викладачів, усіх тих, хто займається проблемами інформаційно-телекомунікаційних технологій в сучасній освіті.

Наукове видання

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник матеріалів
III міжнародної науково-практичної конференції
12 – 14 листопада 2012 р.

Частина 2

Наукові редактори: **М.М. Козяр**, доктор педагогічних наук, професор
Н.Г. Ничкало, доктор педагогічних наук, професор,
академік НАПН України

Відповідальний за випуск: **Т.Є. Рак**
Упорядник: **М.Я. Фльорко**
Оригінал-макет : **О.В. Хлевой**
Літературний редактор: **Г.М. Падик**
Комп'ютерний набір: **М.П. Сорочич**
А.М. Самко

Підп. до друку 01.11.2012. Формат 60×84 1/8. Папір офсетний.
Riso-друк. Гарнітура Times. Ум. друк. арк. 19.
Наклад 150 прим. Зам. № 92. Ціна договірна.

ВОНД та РВР ЛДУ БЖД
79007, Львів, вул. Клепарівська, 35

ЛДУ БЖД. 79007, Львів, вул. Клепарівська, 35

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 3 ДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ ТА КУРСАНТІВ

<i>Андруховський А. Б.</i> ІНТЕГРАЦІЯ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ НАВЧАННЯМ, КОНТРОЛЮ ТА ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ І СЕРВІСІВ MICROSOFT WINDOWS LIVE.....	3
<i>Гуренкова О. В.</i> НАСТУПНІСТЬ ЗМІСТУ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ.....	6
<i>Денькович І. В.</i> ВИКОРИСТАННЯ ВЕБ-ПОРТФОЛІО В МОНІТОРИНГУ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ.....	9
<i>Деркач Ю. Я.</i> ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	15
<i>Десятов Т. М.</i> ДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ.....	19
<i>Жук Ю. О.</i> КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ПРОДУКТУ НАВЧАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ «ВІРТУАЛЬНИЙ ЗАДАЧНИК».....	23
<i>Іванова С. М.</i> ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ ГАЛУЗІ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ EPRINTS.....	26
<i>Ковалишин В. В., Огурцов С. Ю.</i> ЗАСТОСУВАННЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ FIRE DYNAMICS SIMULATOR ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ НАГРІВУ СТАЛЕВИХ БУДІВЕЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ В УМОВАХ ПОЖЕЖІ.....	28
<i>Козловська Л. В.</i> ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЗМІСТУ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ КУХАРІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	31
<i>Кубська Л. І.</i> ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ПТНЗ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	35
<i>Кусій М. І., Чмир О. Ю., Карабин О. О.</i> ПОЄДНАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ТРАДИЦІЙНИХ МЕТОДИК НАВЧАННЯ ПІД ЧАС РОЗВ'ЯЗУВАННЯ ДЕЯКИХ ЗАДАЧ ІНТЕГРАЛЬНОГО ЧИСЛЕННЯ.....	38
<i>Лановенко А. О.</i> ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН.....	42
<i>Меньшикова О. В., Кусій М. І.</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ПІДГОТОВЧИХ КУРСАХ ЛЬВІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.....	45
<i>Придатко О. В., Ренкас А. Г., Рак Т. Є., Сичевський М. І.</i> ІНТЕРАКТИВНІ ДІАЛОГОВІ СИСТЕМИ ТЕСТУВАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	48
<i>Придатко О. В., Стецюк В. В., Ренкас А. Г.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КОМБІНОВАНОГО ВІДПРАЦЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ ВПРАВ ІЗ ЗАЛУЧЕННЯМ ІНТЕРАКТИВНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТРЕНАЖЕРІВ В РАМКАХ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	52
<i>Середа Х.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОНТЕНТУ ПОРТАЛУ «НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ: ПЛАНУВАННЯ, КОНТРОЛЬ, МОНІТОРИНГ».....	57

<i>Сушенцева Л. Л.</i> МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО КВАЛІФІКОВАНОГО РОБІТНИКА.....	61
<i>Трипус О. В.</i> ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ЯК ОСВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ В СПАДЩИНІ О. МУЗИЧЕНКА.....	67
<i>Уманець В.</i> МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ЕЛЕКТРОМЕХАНІКІВ З РЕМОНТУ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ ЛІЧІЛЬНО-ОБЧИСЛЮВАЛЬНИХ МАШИН У ПТНЗ.....	70
<i>Шишкіна М., Запорожченко Ю.</i> МОДЕЛІ ГАРМОНІЗАЦІЇ МЕРЕЖНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНО- ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ.....	74
<i>Штома Л. Н.</i> МОВЛЕННЄВА КУЛЬТУРА ВЧИТЕЛЯ ЯК КОМПОНЕНТ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ.....	78
<i>Щербяк Ю.</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПЕДАГОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ У ВИЩІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ШКОЛІ.....	81
<i>Якимович Т., Козловська І.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ В УМОВАХ ФАХОВОГО НАВЧАННЯ.....	86

СЕКЦІЯ 4

ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ВПРОВАДЖЕННЯ КРЕДИТНО—МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ В КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

<i>Агейчева А.О., Северин О.А.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМУ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ШВЕДЦІ.....	90
<i>Гушко С.В., Гушко О.А.</i> МОДЕЛЮВАННЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	92
<i>Дем'янчук Ю.</i> ВІДКРИТА ОСВІТА У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ.....	95
<i>Домінський О.</i> ІНФОРМАЦІЙНА ПІДТРИМКА ОБДАРОВАНИХ СТУДЕНТІВ У КОЛЕДЖАХ.....	98
<i>Жижко О.</i> ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ МАРГІНАЛЬНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ МЕКСИКИ.....	103
<i>Корсун Г.</i> СВІТОВИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ МОЛОДІ.....	106
<i>Лещенко І.</i> МІСЦЕ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ.....	109
<i>Полотай О.</i> УПРАВЛІННЯ ВПРОВАДЖЕННЯМ ІННОВАЦІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....	111
<i>Попко І.</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У КАНАДІ.....	115
<i>Постригач Н.</i> СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ- ЄВРОПЕЙЦЯ.....	117
<i>Сігасва Л.</i> ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ У НЕФОРМАЛЬНІЙ ОСВІТІ ДОРΟΣЛИХ.....	121
<i>Сташевський З., Бурак Н.</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І МЕТОДИ ЙОГО ОЦІНЮВАННЯ.....	125
<i>Третько В.В.</i> СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН В УНІВЕРСИТЕТАХ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ.....	129

ЕФЕКТИВНІСТЬ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І МЕТОДИ ЙОГО ОЦІНЮВАННЯ

Нині одним із перспективних напрямів становлення та розвитку системи вищої освіти розглядається проблема її комплексної інформатизації, яка базується насамперед на вдосконаленні інформаційно-освітнього середовища навчання. Тому серйозна увага приділяється розробленню та впровадженню в педагогічну практику сучасних інформаційних технологій. Все це повною мірою стосується й розвитку дистанційного навчання, яке дає змогу кожній людині підвищувати свій освітній рівень з мінімальним відривом від виробництва, у вільний час і за індивідуальною програмою навчання.

Дистанційне навчання тлумачиться як організація навчального процесу, при якій відбувається цілеспрямована безпосередня або опосередкована взаємодія охочого до навчання та викладача, розділених у просторі або в часі, що здійснюється на основі сучасних інформаційних технологій, насамперед з використанням засобів телекомунікацій та мережі Інтернет. Впровадження дистанційної форми навчання стає основою для системи безперервної освіти, в якій технічні засоби і інформаційні освітні технології дають змогу не тільки змінити методику освоєння постійно зростаючого обсягу знань, але й вести детальний контроль оцінювання та самооцінювання процесу навчання, підвищити самоосвітню активність людини [2].

Багато педагогів вважають, що на сьогодні процес навчання має бути таким, який розвиває і поглиблює самостійне, критичне і творче мислення. Для цього необхідне широке інформаційне поле діяльності, різні джерела інформації, різні погляди на одну і ту ж проблему, які спонукають охочого до навчання як до самостійного мислення, так і до пошуку власної аргументованої позиції.

Потреба інформатизації вищої освіти на основі широкого досвіду застосування дистанційних форм навчання робить актуальним всебічне вивчення навчального процесу багатьох вітчизняних і закордонних навчальних закладів, їх практичних, а також теоретичних розробок науковців у цьому напрямку. Проблема становлення та розвитку дистанційних форм навчання інтегрує в собі знання таких різнорідних наук, як психологія та педагогіка, філософія та математика, автоматика та інформатика, організація та управління тощо, причому психолого-педагогічний блок є визначальним у цій інтеграції [3].

Загально дидактичні принципи, а також окремі ідеї поетапного формування розумових програмних дій, модульного і проблемно-діяльнісного навчання, які є ключовими для організації процесу дистанційного навчання, представлені в роботах О.М. Баликіної, Д.Б. Богоявленської, П.Я. Гальпейша, Д. Гуллера, А.Д. Іванникова, А.О. Кривошеєва, М. Потєва, Г. Рамблера і т.д.

При організації та впровадженні дистанційних форм навчання в системі вищої освіти у різних країнах виникла проблема оцінювання ефективності цієї концепції порівняно з традиційною освітою. Як показують дослідження, що продовжуються вже не одне десятиліття, проблема оцінювання ефективності є достатньо складною і багатоплановою, яка не має на сьогодні остаточного рішення, позаяк концепція дистанційного навчання має як чималу кількість прихильників, так і явних опонентів. Тому актуально розглянути наявну проблему ефективності дистанційної освіти та проаналізувати основні елементи теорії оцінювання процесу функціонування такого методу навчання.

Потреба інформатизації вищої освіти на основі широкого застосування дистанційних форм навчання робить актуальним всебічне вивчення вітчизняних і закордонних навчальних закладів, їх практичного досвіду, а також теоретичних розробок науковців та педагогів. Проблема становлення та розвитку дистанційних форм навчання інтегрує в собі знання таких галузей наук, як психологія та педагогіка, філософія та математика, автоматика та інформатика, організація та управління тощо, причому психолого-педагогічний блок є визначальним у цій інтеграції.

Розвиток і розширення можливості використання освітніх інформаційних технологій навчання безпосередньо стикаються з проблемою запровадження ефективних методів навчання. Ефективність будь-якого методу, технології чи підходу до навчання містить методіку оцінювання досягнутого результату, витрат матеріальних і педагогічних ресурсів, а також часу на його досягнення. Той чи інший показник ефективності процесу навчання визначають або за наслідками виконання контрольних чи курсових робіт у балах, або за результатами поточного чи кінцевого тестування у відсотках правильно вирішених завдань. При цьому зазвичай порівнюють групи студентів, які користувалися і не користувалися комп'ютерними засобами підтримки навчання.

Ефективність методів навчання із застосуванням інформаційних технологій зазвичай порівнюють з так званими традиційними навчальними методиками і обмежуються визначенням аналогічних результатів навчання, іноді не враховуючи витрат часу студентів на перебування в бібліотеках, сидіння на лекційних і лабораторних заняттях, а зазвичай не беруть до уваги транспортних втрат часу. Тому є актуальним питання: чи можливе застосування традиційних критеріїв якості навчання до ключових моментів дистанційних форм навчання в інформаційно-освітньому середовищі? Застосування такого підходу до оцінювання інформаційних технологій навчання має на увазі, що вони не вносять нічого нового до основних цілей і завдань процесу навчання. Як на нашу думку, впровадження інформаційно-освітніх технологій навчання впливає тільки на якість і зміст самого процесу отримання знань.

Багато експертів вважають [5], що сучасні інформаційні технології навчання дають змогу підвищити ефективність проведення практичних і лабораторних занять з циклу дисциплін гуманітарної та соціально-економічної підготовки на 10-15 %, природничо-наукової підготовки – на 20-25 %, професійної та практичної підготовки – на 13-18 %, а об'єктивність контролю знань студентів – на 10-20 %. Успішність у контрольних групах студентів з використанням освітніх інформаційних технологій навчання, як правило, є вищою в середньому на 8-10 балів (при стобальній системі оцінювання). Зокрема, швидкість накопичення словникового запасу при комп'ютерному вивченні іноземних мов підвищується в 2-3 рази. Водночас існує підхід, який припускає застосування традиційних критеріїв оцінювання якості та ефективності інформаційно-освітнього середовища навчання. Ключовими аспектами тут прийнято вважати: 1) ступінь кваліфікації викладацького складу (відсутність чи наявність наукового ступеня – кандидата чи доктора наук); 2) рівень його педагогічної майстерності (відсутність чи наявність вченого звання – доцента чи професора); 3) кількість навчальних дисциплін, де застосовуються інформаційні технології; 4) наявність комп'ютерних класів чи лабораторій; 5) наявність електронної бібліотеки; 6) наявність внутрішньої мережі з виходом в мережу Інтернет.

Наприклад, на кафедрі управління інформаційною безпекою Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (далі – Львівський ДУ БЖД) в даний час якість процесу навчання забезпечується в таких напрямках [1]:

- розроблення та апробація дистанційних курсів для підтримки самостійної роботи курсантів і студентів, які навчаються на денній та заочних формах навчання;
- розроблення інтерактивних тренажерів з провідних дисципліни, які інтегруються у віртуальне навчальне середовище університету;
- розроблення презентацій лекцій, практичних та лабораторних занять з дисциплін, які читаються безпосередньо на кафедрі;
- підготовка фахівців за напрямом "Управління інформаційною безпекою" освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, а також підготовка фахівців за спеціальностями "Управління інформаційною безпекою" та "Адміністративний менеджмент у сфері захисту інформації" освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст і магістр відповідно;
- супровід постійно діючої електронної конференції для викладачів та слухачів університету у віртуальному навчальному середовищі;

- організація міжнародної наукової конференції "Інформаційно-комунікаційні технології в системі вищої освіти: проблеми та перспективи";
- супровід віртуального навчального середовища Університету з мережею Інтернет за адресою: <http://ubgd.lviv.ua/moodle>;
- неперервне навчання та освіта, перепідготовка, навчання впродовж життя, дистанційне навчання в сфері захисту інформації;
- інформаційна безпека та захист авторських прав.

Деякі фахівці [4] підкреслюють виняткову складність у визначенні ідеальних показників (освітніх норм) діяльності вузів і вважають, що нормативний підхід, при якому порівнюється діяльність традиційного і відкритого університетів, з урахуванням відмінностей в соціальних, культурних і економічних умовах, є найбільш прийнятним.

Для успішного навчання у Львівському ДУ БЖД необхідною умовою є наявність доступу з мережі Інтернет до локальної мережі університету для отримання та перегляду матеріалів, завдань та рекомендацій щодо їх виконання має ряд переваг:

- технологія навчання більш гнучка і спрямована на тих, хто хоче здобути кон'юнктуру спеціальність, перекваліфікуватись чи підвищити свій освітній рівень;
- створює курсанту чи студенту найзручніші умови для отримання та засвоєння матеріалу протягом 24 годин на добу і 7 днів на тиждень (принцип 7×24);
- змінює роль викладача на помічника-наставника, що спрямовує курсанта чи студента у правильному напрямку під час навчання; причому того викладача, якого обере сам студент;
- у більшості випадків до навчання входить колективна робота від виконання індивідуальних завдань та курсових проектів аж до міжнародної кооперації.

У Львівському ДУ БЖД дистанційне навчання орієнтоване на:

- молодь, для якої не зовсім підходять можливості отримати високоякісну освіту через обмежену спроможність традиційної системи освіти;
- осіб, які суміщають навчання з роботою;
- осіб, проживання яких віддалене від університету;
- керівників регіональних органів влади та управління, менеджерів різних рівнів;
- офіцерів Збройних Сил, що потрапили рід скорочення, та членів їхніх сімей;
- осіб, які проходять дійсну строкову службу в Збройних Силах;
- осіб, які зареєструвались у службі зайнятості;
- осіб, які бажають здобути нові знання або другу вищу освіту.

У Львівському ДУ БЖД запроваджена автоматизована система дистанційного навчання, основою якої є програмний комплекс ILIAS⁴. Процес отримання знань при дистанційному навчанні – це, насамперед, самостійна робота.

Важливий внесок до розроблення теорії оцінювання результатів дистанційного навчання зробили Д. Гуллер і Г. Рамбл [4]. Наприклад, Д. Гуллер пропонує використовувати для оцінювання навчальних програм дистанційних форм навчання такі критерії:

- вільний доступ до отримання освітніх послуг (насамперед це стосується надання можливості деяким групам працездатного населення, чий фах не користується попитом на ринку праці, отримати необхідні їм нові знання);
- відповідність програм концепції дистанційного навчання загальнонаціональним, державним чи регіональним інтересам і потребам окремих громадян;

⁴ ILIAS (Integriertes Lern-, Informations- and Arbeitskooperations-System) – відкрита міжнародна система, яка призначена для автоматизації та впровадження елементів дистанційного навчання (ДН) в процесі надання освітніх послуг. ILIAS має засоби для розроблення та публікації навчальних курсів, дає змогу створювати та керувати студентськими групами, тобто є повноцінною системою дистанційного навчання, яка орієнтована на використання мережі Інтернет. Автори курсів можуть утворювати групу для роботи над навчальним модулем. Студенти мають можливість працювати із навчальним матеріалом, а також спілкуватись один з одним (через систему форумів) та з викладачем.

- якість пропонованих навчальних програм, які користуються попитом на ринку праці у сучасних роботодавців;
- ступінь досягнення поставлених цілей порівняно з традиційними формами навчання;
- вартісна складова дистанційних форм навчання порівняно з отриманою ефективністю;
- взаємозв'язок навчальних програм дистанційного навчання з суспільством, іншими державними і комерційними установами та навчальними закладами, потребою окремих громадян;
- обсяг нових знань, які планується отримати студентами і викладачам при використанні інформаційних технологій навчання.

В основу моделі оцінювання ефективності дистанційного навчання Гревілла Рамбла покладено чотири показники: тривалість навчального процесу, тобто час, витрачений на підготовку випускника; частка випускників дистанційного навчання від загальної кількості прийнятих на навчання; відповідність кількості випускників і рівня їх підготовки цілям навчального закладу, потребам суспільства в освітньому та робочому середовищах, суспільним потребам в системі вищої освіти та потребам непривілейованих шарів населення.

Найчастіше система дистанційного навчання акцентує увагу на таких аспектах навчального процесу: важливості створення єдиної національної концепції дистанційного навчання; потреби стандартизації курсів дистанційного навчання; сертифікації навчальних закладів з концепцією дистанційного навчання у системі вищої освіти.

Оцінювання процесу функціонування дистанційного навчання або окремого навчального закладу може проводитися на основі вироблених критеріїв або на наявній нормативній базі. Оцінювання на основі вироблених критеріїв вимагає, щоб якісні та кількісні показники витікали із реального стану речей і порівнювались з деяким "ідеалом" (освітнім стандартом), який має бути визначеним і використаним як освітній еталон, за яким проводиться оцінювання. Методика оцінювання на основі нормативної бази є альтернативним підходом. Норми, прийняті для оцінювання ефективності навчання у відкритих університетах, нерідко нагадують норми оцінювання процесу функціонування традиційних університетів.

Таким чином теорія оцінювання результатів дистанційного навчання дає нам змогу аналізувати якісні та кількісні показники реального процесу навчання певного навчального закладу та порівнювати їх із встановленим освітнім стандартом, що дає змогу виявити розбіжності та швидко їх усунути.

У статті розглянута проблема ефективності системи дистанційного навчання Львівського ДУ БЖД. Проаналізовано основні елементи теорії оцінювання результатів дистанційного навчання.

Література

1. Грицюк Ю.І. Проблема підготовки фахівців з інформаційної безпеки структурних підрозділів Міністерства надзвичайних ситуацій України / Грицюк Ю.І., Рак Т.Є. // Інтелектуальні системи прийняття рішень та проблеми обчислювального інтелекту : матер. Міжнар. наук. конф. [зб. наук. праць у 2-ох т.], 16-20 травня 2011 р., м. Євпаторія. – Херсон : Вид-во ХНТУ. – 2010. – Т. 2. – С. 272-276.
2. Дистанційне навчання. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://uk.wikipedia.org/wiki/Дистанційне_навчання.
3. Козяр М.М. Віртуальний університет : навч.-метод. посібн. / М.М. Козяр, Т.Є. Рак, О.Б. Зачко. – Львів : Вид-во ЛДУ БЖД, 2009. – 168 с.
4. Яковлев Д.Л. Применение современных телекоммуникационных технологий в дистанционном образовании / Д.Л. Яковлев // Дистанционное образование. – 1997. – № 4. – С. 32-34.
5. UNESCO. World Education 2000: The Right to Education: Towards Education for All Throughout Life. Paris: UNESCO, 2000. – Pp. 12-18.